

popl. z. a k stupnici III. (p. s. 40 popl. z.). Dostane-li se zaměstnanému od téhož službodárce neb jeho právního nástupce jiného zaměstnání, stejně neb lépe dotovaného, zapraví se v prvním případě jen pevný poplatek kolkový per 50 kr. z každého archu, ve druhém případě zapraviti sluší poplatek z většího požitku, musí však býti prokázáno, že byl poplatek z dřívějšího požitku zapraven, neb že byl prominut dle zákonů tehda platných. Zavázal-li se pracovník, látku sám poskytnouti, zapraví se poplatek jako při smlouvě tržové (p. s. 65 popl. z.). Všechny ostatní záplatné smlouvy o konání služeb podléhají poplatku dle hodnoty a stupnice II. Hodnotou je smluvená mzda počítána dle veškeré smluvené práce. Při užití p. s. 40 popl. z. posouditi sluší smlouvu služební dle předpisů o. o. z. Ročním požitkem, tvořícím základ vyměření poplatku, je záplata, na kterou má služebník dle smlouvy nárok za své celoroční služby, ať již záplata jakýmkoliv jménem je označena, tudíž též roční hodnota naturálního bytu a jinakých požitků naturálních, zkrátka všechny periodicky se opěťující požitky a dávky, za které převzal zaměstnaný konání určité služby buď sám nebo pomocníky jím zvolenými, v místě služebním nebo mimo místo to. Lze tudíž vyloučiti jen ty obnosy, kterých se dostane zaměstnanému jen co náhrady nákladů, aneb jež mu byly přiznány s podmínkou, že jich skutečně užije k účelu službodárcem naznačenému, neb jež se zaplatí za látku, kterou není zaměstnaný dle smlouvy povinen dáti (vým. min. fin. ze dne 13. června 1863 č. 19865) (viz též čl. Smlouva nakladatelská a Knihkupectví).

Smlouva o dědičný úrok viz Pacht dědičný.

Smlouva o důchod doživotní viz Renta doživotní.

Smlouva pachtovní viz Pacht a nájem.

Smlouva pojišťovací.

I. Pojem.

Smlouva pojišťovací je smlouva, kterou se jedna strana (pojišťovatel) druhé straně (pojištěnci) za určitou záplatu zavazuje, že jí nahradí za jistých smlouvou vytčených podmínek škodu smlouvou stanovenou. Tak definuje smlouvu pojišťovací § 1288 o. o. z.; avšak definice tato nehodí se na všechny druhy smluv pojišťovacích, tak zejména nehodí se na pojištění na život; neboť tato smlouva nemá na mysli náhradu škody, nýbrž poskytnutí jistých subsistenčních prostředků pozůstalým pojištěného (viz čl. Pojištění životní). O. o. z. řadí smlouvu pojišťovací ke smlouvám odvázným, smlouvy takové jsou však většinou smlouvami špekulačními, při nichž hledí pojišťovatel docíliti výdělku neb zisku.

II. Předmět.

Předmětem smlouvy mohou býti věci movité i nemovité. § 1289 o. o. z. uvádí příkladmo: pojištění zboží transportního, t. j. zboží po suchu nebo vodě rozváženého, pojištění domů a realit, (pojištění proti ohni a pojištění živelní) a jinaká nebezpečí tedy pojištění proti tělesným úrazům, nemocem, pojištění dobytka, žně atd. Dle předmětu, jehož hodnota má býti v pádu nebezpečí nahrazena, dělíme pojištění v pojištění osob a věcí; k těmto počítáme pojištění dopravy námořní a dopravy po suchu, pojištění proti ohni, krupobití a mrazům, pojištění dobytka, pojištění parních kotlů a j.; k oněm počítáme pojištění na život, pro případ nemoci, úrazu.